

ACONTECEMENTOS DO ANO

A redacción do *Anuario Brigantino* agradece a colaboración especial para este apartado dos corresponsais locais de *La Voz de Galicia*, *El Ideal Gallego*, *La Opinión*, *El Correo Gallego*, *Betanzos* e a súa *Comarca*, *El Metropolitano* e *Mariñán*.

4-5 de xaneiro de 2014

Ó longo destes días celebrouse o Mercado de Nadal no cantón de Claudino Pita.

5 de xaneiro de 2014

Celebrouse a tradicional Cabalgata dos Reis Magos de Oriente polas rúas da cidade. A organización correu a cargo do Concello.

10-30 de xaneiro de 2014

Na Sala de exposicións do edificio Liceo puido contemplarse unha mostra colectiva de pintura titulada «Amigos», integrada por Tino Poza, Carlos Pereira e Alfredo Erias.

11 de xaneiro de 2014

Dentro do Programa de Nadal e organizado pola Asociación Cultural Santo Domingo *As Garelas*

de Betanzos, en colaboración co Concello, celebrouse na Aula de Cultura Xulio Cuns un Festival Folclórico, no que participaron a Agrupación Folclórica San Xoán de Bergondo, Grupo Orfeón Alcoa-Inespal da Coruña, Lembranzas do Condado de Doniños de Ferrol, Grupo *Majua* da Coruña e a entidade organizadora.

12 de xaneiro de 2014

Dentro do Programa de actos do Nadal celebrouse na Aula Municipal de Cultura Xulio Cuns un concerto a cargo do grupo musical Camerata Brigantina.

18 de xaneiro de 2014

No edificio Liceo e organizado pola a Asociación Cultural Roxín Roxal, tivo lugar a presentación do libro titulado *Herdeiros á forza* de Manuel Gago e Xurxo Ayán, na que participou o arqueólogo Antón Malde, quen deu conta dos últimos achados na zona de Carnota.

30 de xaneiro de 2014

O director do Anuario Brigantino, Alfredo Erias Martínez acadou a cualificación de sobresáinte cum laude por unanimidade pola súa tese de doutoramento, «Iconografía de las tres iglesias góticas de Betanzos: San Francisco, Santa María do Azougue y Santiago», lida na facultade de Xeografía e Historia da Universidade de Santiago de Compostela.

Febreiro de 2014

Desenrolouse ó longo deste mes na Aula de Cultura Xulio Cuns o V Encontro de Teatro Afeccionado de Betanzos, organizado pola *Agrupación Teatral Mariñán* e o Concello de Betanzos, que contou coas representacións seguintes: «República de Gundián» pola compañía *Andaravía Teatro* de Vedra; «Urraca» pola compañía *Tangatutanga Teatro* de Santiago de Compostela; «Historia de una escalera» pola Compañía Municipal de Teatro de Sada; «Martini seco», interpretada pola *Agrupación Teatral Mariñán* de Betanzos.

4 de febreiro de 2014

En Estrasburgo, na sede do Parlamento Europeo, tivo lugar a cerimonia da sinatura da *Directiva de Hipotecas* da que Antolín Sánchez Presedo foi poñente. É a primeira lexislación europea sobre crédito hipotecario, que ten un volume na UE superior ó 52% do PIB e supón o compromiso financeiro máis cuantioso e prolongado na vida das familias. Antolín conseguiu un amplo apoio parlamentario (o 86% dos votos) para este novo texto lexislativo. Na votación participaron 692 membros, votaron si 596, non 31 e abstivéronse 65.

6 de febreiro de 2014

No edificio Liceo tivo lugar a presentación do libro titulado *Los cuentos de Sebas* da autoría da filóloga, M.ª José Pardo Fandiño. O acto de presentación correu a cargo da profesora Elvira Castro Otero.

7 de febreiro de 2014

Organzada pola Federación de Asociacións Galegas de Familiares de Enfermos de alzheimer e outras Demencias (FAGAL) coa colaboración do Concello de Betanzos, celebrouse no edificio Liceo a conferencia «Sobre o alzheimer».

7 de febreiro de 2014

Presentouse oficialmente o obradoiro de emprego de atención sociosanitaria que contou co apoio da consellería de Benestar da Xunta de Galicia. O acto contou coa presenza da conselleira de Traballo e Benestar da Xunta de Galicia Dª Beatriz Mato, do alcalde, D. Ramón García e varios concelleiros.

7 de febreiro ó 4 de marzo de 2014

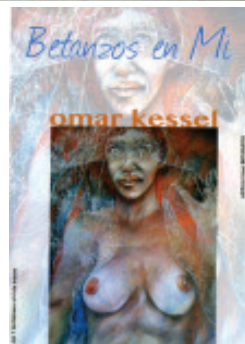
No edificio Liceo puido verse a exposición titulada «Betanzos en mí», da que é autor Omar Kessel (La Habana, 1953).

10-28 de febreiro de 2014

Con motivo da celebración do aniversario do nacemento de Rosalía de Castro, puido contemplarse na Biblioteca Municipal Castelao unha exposición da súa obra.

13 de febreiro de 2014

No edificio Liceo tivo lugar a conferencia «A arquitectura franciscana en Galicia» por conta de Marta Colón Alonso, acto relacionado coa exposición itinerante, «Arquitectura e cultura nos conventos franciscanos en Galicia: 1214-2014» que organiza a Xunta de Galicia a través da S. A. de Xestión do Plan Xacobeo.

14 de febreiro de 2014

No edificio Liceo tivo lugar a conferencia sobre «Programa divulgativo sobre doazón e transplantes», organizada polo Complexo hospitalario universitario da Coruña (Chuac) e a Deputación da Coruña coa colaboración do Concello de Betanzos.

21 de febreiro de 2014

Na Aula de Cultura Xulio Cuns tivo lugar unha homenaxe a Rosalía de Castro que contou coa participación de destacados escritores e alumnado betanceiro. O acto, que foi organizado polo Concello coa colaboración da Asociación Cultural Eira Vella, pechouse cunha actuación musical.

23 e 24 de febreiro de 2014

Na Aula de Cultura Xulio Cuns tivo lugar a representación da obra de teatro «El juicio de Dayton» por conta da compañía Teatro del Azar de Valladolid. Este espectáculo foi coproducido polo Teatro Calderón de Valladolid co apoio do Instituto Nacional de las Artes Escénicas y de la Música (INAEM) dependente da Secretaría de Estado de Cultura. Ó finalizar a representación a compañía invitou ó público asistente á degustación dun viño por xentileza do *Consejo Regulador de la Denominación de Origen Ribera del Duero*.

24 de febreiro de 2014

Con motivo do Día de Rosalía de Castro, e organizado polo Concello, celebráronse en varios centros educativos da cidade dous recitais poéticos por conta de María Inés Cuadrado, titulados *Has de cantar*.

César

28 de febreiro de 2014

Presentouse na librería Biblos de Betanzos o libro da autoría de José-Domingo Vales Vía «El manuscrito apócrifo de Elviña» da editorial *Uno*. O acto organizado polo colexio Obradoiro da Coruña, contou coa participación do historiador José Fernando Navas Ramírez-Cruzado, ex director do Museo Militar da Coruña e Alfredo Erias Martínez, director do Anuario Brigantino.

28 de febreiro-9 de marzo de 2014

Celebráronse ó longo destes días as Xornadas Gastronómicas do Entroido, enmarcadas no programa de actividades de promoción do comercio e a hostalaría local, no que participaron uns vinte establecementos, que ofreceron unha ruta de tapas e menús típicos desta época.

Os gañadores foron D. Pedro Río Vázquez, D. Julio Santos Sánchez e Dª Elena Ruis Zorrilla, quenes recibiron unha cesta de produtos típicos da época de mans do alcalde, D. Ramón García e a concelleira de comercio, Dª Mónica Carneiro.

Arume

1-5 de marzo de 2014

Desenvolveuse ó longo destes días o programa de festexos do Antroido elaborado polo concello, con bailes e festas infantís, rematando co Enterro da Sardiña.

Marzo de 2014

Celebrouse ó longo deste mes no edificio Liceo o III Ciclo de Conferencias do Anuario Brigantino, coordinado por Alfredo Erias. A primeira foi a titulada «Vida e obra de Johan Vicente Viqueira (1886-1924)» a cargo de Xesús Torres Regueiro. A segunda, «Rodolfo Ucha Donate y Antonio Tenreiro Brochón: Arquitectura en diálogo (1952-1962)» a cargo de Antonio S. Río Vázquez. A terceira, «Street Art: reflexións...» impartida por don Xosé Luis Mosquera Camba. Rematouse o ciclo coa conferencia de Alfredo Erias «O *Green Man* ou Home Verde, visto desde Galicia».

Veiga

César

8 de marzo de 2014

Tivo lugar a X Xuntanza de Labores Artesanais organizada polo Concello de Betanzos e as Mulleres da Condesa, na que participaron arredor de catrocentas artesanais, a maior parte de diversos puntos de Galicia como A Coruña, Ferrol, A Mariña lucense, Pontevedra e Vigo, e tamén participaron grupos procedentes de Asturias, León e Zamora.

8 de marzo de 2014

A soprano Pilar Pérez Prado foi galaradoada co VI Premio Úrsula Meléndez de Texeda, organizado polo Concello de Betanzos. O acto de entrega, encadrado dentro da celebración do Día da Muller, tivo lugar no edificio Liceo.

César

Arume

8-9 de marzo de 2014

Celebrouse na praza do Campo a XII edición de *MercaBetanzos*, o mercado das oportunidades do comercio local.

14 de marzo de 2014

Adicóuselle unha praza na zona de Bellavista a D. Francisco Iglesias González, en recordo deste profesor e periodista betanceiro, quen no momento do seu falecemento era catedrático de Empresa Informativa na Universidade Complutense de Madrid. No acto estiveron presentes familiares e amigos, así como varios concelleiros e o alcalde, D. Ramón García.

15 de marzo de 2014

Na Aula de Cultura Xulio Cuns tivo lugar a representación teatral da obra «Misión sapiens (operación comedia)» interpretada pola compañía *Malasombra producións*, organizada polo Concello de Betanzos dentro da Rede Galega de Teatros e Auditorios da AGADIC.

21 de marzo de 2014

Celebrouse no edificio Liceo a Noite da Edición de Galicia-Premios da Edición 2013, organizada pola Asociación Galega de Editores e o Concello de Betanzos coa colaboración de Gadis. O acto estivo animado polo grupo vocal *EntrElas*.

25 de marzo de 2014

Dentro do programa de «Prevención de Drogodependencias e Condutas Aditivas», que desenvolveron conxuntamente os concellos de Abegondo, Bergondo, Betanzos, Coirós e Oza-Cesuras, en colaboración coa Dirección Xeral de Innovación e Xestión da Saúde Pública da Xunta, tivo lugar no edificio Liceo unha charla-coloquio, por conta do médico do centro de saúde de Betanzos, Antonio Asensi Pernas e o psicólogo da unidade, Juan Carlos Prados.

28 de marzo de 2014

O conselleiro de Educación, D. Xesús Vázquez, acompañado do alcalde, D. Ramón García, visitou as obras do colexio de infantil. Estiveron acompañados de técnicos de educación, responsables da obra e membros da corporación municipal.

29 de marzo de 2014

Na Aula de Cultura Xulio Cuns tivo lugar a representación teatral da obra «Endereitados» interpretada pola compañía Leda Teatro, organizada por Unicef en colaboración co Concello de Betanzos, co patrocinio de Gadis. O motivo da representación foi a de recadar fondos para a citada ONG.

2-16 de abril de 2014

No edificio Liceo puido contemplarse a exposición de pintura titulada *Pintura onírica. Celebración*, de Luciana Manteiga (Brasil, 1972).

2 de abril de 2014

Con motivo da celebración do Día internacional do libro infantil tivo lugar na rúa de Lanzós unha exposición bibliográfica de libro infantil e unha actuación de *Arrolos de salitre*. Esta actividade foi organizada pola Librería Biblos en colaboración co CEIP Francisco Vales Villamarín e o Concello de Betanzos.

2-30 de abril de 2014

Con motivo da celebración do mes do libro, puido contemplarse unha exposición bibliográfica dedicada a Hans Christian Andersen e a súa obra na Biblioteca Municipal Castela.

5 de abril de 2014

Na Aula de Cultura Xulio Cuns tivo lugar a representación teatral da obra «La Casona» interpretada pola compañía *Teatro del Andamio*, organizada polo Concello de Betanzos dentro da Rede Galega de Teatros e Auditorios da AGADIC.

5-6 de abril de 2014

Celebráronse no edificio Liceo as I Xornadas sobre Patrimonio, organizadas pola Asociación Cultural Roxín Roxal e a Asociación de Desenvolvemento Rural Mariñas-Betanzos.

11-19 de abril de 2014

Ó longo destes días desenroláronse os actos de Semana Santa, organizados pola Confraría de Semana Santa de Betanzos, que deron comezo coa lectura do pregón polo deán da catedral de Santiago don Segundo Pérez López. Contouse este ano con actuacións musicais como o concerto de música sacra por conta do grupo SonDeNos e a participación nas procesións da Banda Municipal de Música, a Agrupación Musical A Nosa Señora do Nordés de Ferrol, a Banda Acotaga de Ferrol e a Banda de Gaitas *Zuncurrundullo* de Castroverde (Lugo), así como do tenor Pablo Carballido e da soprano Cristina López. Como novidade este ano realizouse a procesión da Soidade e tamén convocouse un certame fotográfico.

12 de abril de 2014

Na Aula de Cultura Xulio Cuns tivo lugar a estrea do espectáculo familiar «As fabas máxicas» de *Caramuxo teatro*, para público familiar da obra inspirada no coñecido conto «Xan e as fabas máxicas». Esta actividade estivo organizada dentro da Rede de Dinamización Lingüística da Secretaría Xeral de Política Lingüística en colaboración co Concello de Betanzos.

13 de abril de 2014

Na Aula de Cultura Xulio Cuns tivo lugar un concerto de presentación do disco do guitarrista Fernando Pérez Fernández, que foi organizado pola Asociación Cultural Prímula.

14 de abril de 2014

No edificio Liceo tivo lugar a proxección do documental «Las maestras de la República» de Pilar Pérez Solano, premio Goya 2014 á mellor película documental.

22 de abril ao 4 de maio

No edificio Liceo tivo lugar unha exposición itinerante de fotografía titulada *Fotoxornalismo. Coruña 2013*, organizada pola Deputación da Coruña.

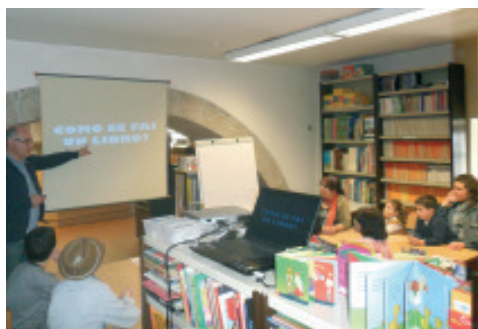
23 de abril de 2014

A veciña de Nosa Señora, Dª Mercedes Pintor Rodríguez recibiu unha homenaxe con motivo do seu centenario, por parte do alcalde, D. Ramón García e a concelleira de Servizos Sociais, Dª María Barral.

23 de abril de 2014

Con motivo do Día Internacional do Libro e organizado polo concello, celebráronse nos centros educativos da localidade varias sesións de contacontos por conta da narradora Raquel Queizás coa historia «A maleta da avoa».

24 de abril de 2014

Organizada pola Asociación Parkinson Galicia-Coruña coa colaboración do Concello de Betanzos, tivo lugar a conferencia titulada *Coñece a enfermidade de Parkinson*, impartida pola fisioterapeuta Sandra M.ª García Gonzalez.

26 de abril de 2014

Na Biblioteca Municipal Castelao e con motivo do Día Internacional do Libro tivo lugar un obradoiro de ilustración para nenos, impartido polo debuxante Xosé Tomás.

Maio de 2014

Ó longo deste mes levouse a cabo o Programa de actos das Letras Galegas, organizado polo Concello, que este ano estivo adicado a Xosé María Díaz Castro. Para o seu desenvolvemento contouse coa participación de diversas agrupacións culturais betanceiras, aparte das propias institucións municipais como o Museo das Mariñas co mes de portas abertas. Diego Fernández Muíño e Hugo Fernández Muíño, alumnos de 4.º e 6.º de E.P. do CPR Nosa Señora do Carme «Atocha», foron os gañadores do

Concurso de Carteis do Día as Letras Galegas.

Maio de 2014

Ó longo deste mes o concello desenrolou unha Campaña de Educación Viaria nos centros escolares da cidade realizada a través da delegación de Tráfico.

Maio de 2014

Larpeiradas Babel, *Óptica Brigantium* e *Puntadas Betanzos* foron os establecementos gañadores do concurso de escaparatismo celebrado neste mes que foi convocado polo Concello dentro das accións de promoción do comercio. Paralelamente desenrolouse o Concurso de Fotografía de Escaparates no que Laura Muíño Picos obtivo o primeiro premio.

1-31 de maio de 2014

Tivo lugar a exposición documental titulada «Luces de alén mar. As escolas de americanos en Galicia» na Sala de Usos Múltiples do edificio Liceo, organizada polo Consello da Cultura Galega en colaboración coa Secretaría Xeral de Emigración da Xunta de Galicia e o Concello de Betanzos.

1 de maio de 2014

Tiveron lugar en distintos puntos da cidade o «Canto dos maíos» por conta de parte do alumnado da Escola Municipal de Folclore de Betanzos (EMuF).

3 de maio de 2014

Organizado pola Oficina Municipal de Información Xuvenil (OMIX) celebrouse na Aula de Cultura Xulio Cuns un concerto dos grupos betanceiros «Loss Yos» e «Los inesperados».

No edificio Liceo puido contemplarse a exposición de pintura titulada «Nostalgia», da artista Aida López Cernadas (Asturias, 1970).

Laura Muíño

9-10 de maio de 2014

Desenvolvéronse ó longo destes días no edificio Liceo e no Cine Alfonsetti, as *III Xornadas de formación e sensibilización sobre a atención á diversidade* organizadas polo CEIP Fco. Vales Villamarín, IES As Mariñas, IES Francisco Aguiar, CFR A Coruña, Consellería de Educación e Ordenación Universitaria, ANPA Brigantium do CEIP Fco. Vales Villamarín, ANPA O Carregal do IES Francisco Aguiar e o Concello de Betanzos.

10 de maio de 2014

Tivo lugar na Biblioteca Municipal «Castelao» un obradoiro de banda deseñada titulado «Coñécete a través dos cadriños» para nenos/as e colectivos especiais, que foi impartido polo debuxante Xosé Tomás.

10 de maio de 2014

Celebrouse na praza do Concello o *I Desfile do Comercio de Betanzos*, organizado por Acebe e no que participaron unha decena de establecementos.

17 de maio de 2014

Na Sala Xulio Cuns do edificio Liceo tivo lugar o acto de entrega dos premios do *IV Concurso de creación literaria*. Os gañadores das distintas categorías foron: Mario Iglesias, categoría infantil; Amalia Tomé, categoría xuvenil (ESO); Laura Calvo, categoría xuvenil de bacharelato. Rematada a entrega de premios, tivo lugar o espectáculo «Poeta Díaz Castro, xogando a traducir» por conta de Pedro Brandariz de *Dinamo Teatro*. O acto foi organizado polo Concello de Betanzos.

18 de maio de 2014

Na Aula de Cultura Xulio Cuns tivo lugar a representación da obra de teatro «Eclipses» de Manuel Lourenzo por conta do *Club Teatral Elsinor*, baixo a organización do Concello de Betanzos.

22 de maio de 2014

O IES As Mariñas de Betanzos conseguiu tres medallas de prata e dúas de bronce na final do campionato nacional de «Jóvenes Técnicos de Automoción» na sede de Mercedes-Benz de Madrid, na que participaron un total de 152 equipos de toda España.

22 de maio de 2014

No IES Francisco Aguiar entregáronse os premios do fotoconcurso «Betanzos en detalle», un certame orientado a favorecer o coñecemento do casco histórico entre o alumnado e no que colaboraron a Asociación de Amigos do Casco Histórico e o Concello. Os galardoados foron: Pablo Erias Garea, Victoria Prado Suárez, Claudia López García e Paula Sánchez Regueiro.

26 de maio de 2014

Na Igrexa de San Francisco tivo lugar un concerto por conta do coro británico *The Renaissance Choir* acompañado da agrupación coruñesa *Ludus Tonalis*. Organizado polo Concello de Betanzos.

31 de maio de 2014

Na Igrexa de San Francisco tivo lugar un concerto a cargo do coro de voces masculinas *Coro La Flor* (Pola de Lena, Asturias) e o coro *Canta Compañía* (A Coruña).

31 de maio de 2014

Celebrouse nas instalacións da piscina municipal o «II Reto Natación 24 horas». O obxectivo foi o de acadar alimentos para Cruz Bermella. Foi organizado por Viaqua e o Concello coa colaboración da empresa F3.

6 de xuño de 2014

No edificio Liceo tivo lugar unha charla divulgativa titulada «Greenpeace España – 30 anos de accións» por conta do betanceiro Javier Ares «Japi».

7 de xuño de 2014

Celebrouse o *II Trail Terras do Mandeo* «Mandeo Reserva da Biosfera Comercio de Betanzos», organizado pola asociación Campo IV e Acebe. Contou co apoio do Concello e coa participación de arredor de trescentos corredores.

7 de xuño de 2014

Na Aula de Cultura Xulio Cuns tivo lugar a representación da obra de teatro «3 Lúas» de Manuel Lourenzo, por conta do *Club Teatral Elsinor*, organizado polo Concello de Betanzos.

10-24 de xuño de 2014

Puido contemplarse no edificio Liceo a exposición das obras do XIII Premio de artes plásticas «Isaac Díaz Pardo» organizada pola Deputación da Coruña.

13 de xuño de 2014

A xunta directiva da Federación Galega de Fútbol celebrou na cidade unha das súas xuntanzas. Os membros da xunta directiva, presidida por D. José García Liñares, foron recibidos polo alcalde, D. Ramón García e varios concelleiros.

13 de xuño de 2014

O comercio de Betanzos celebrou unha nova edición de *Fashion's Nigh Out* con locais de portas abertas pola noite.

14 de xuño de 2014

No parque do Pasatempo celebrouse o Día da Familia organizado polo Concello, que contou con diversas actividades para todas as idades, destacando a recuperación de xogos tradicionais con participación de toda a familia.

15 de xuño de 2014

O padexeiro betanceiro David Mosquera acadou unha medalla de bronce no Campionato Europeo de Maratón.

16-20 de xuño de 2014

Desenrolouse o curso «Estratexias cidadáns para os tempos da crise, Betanzos» organizado pola Universidade da Coruña, que tivo como obxectivo reflexionar e realizar propostas sobre a cidade e colonizar espazos baleiros.

27 de xuño de 2014

Na igrexa de San Francisco e organizada polo Concello tivo lugar unha Gala lírica por conta da soprano Mónica Luz e o Trío Brigantía.

27 de xuño-13 de xullo de 2014

No edificio Liceo puido verse a exposición de fotografía titulada «Migas», do artista Fernando de France

28 de xuño de 2014

Na Aula de Cultura Xulio Cuns tivo lugar a representación teatral da obra «As do peixe», interpretada pola compañía *Abrapalabra Creacións Escénicas*, organizada polo Concello de Betanzos dentro da Rede Galega de Teatros e Auditorios da AGADIC.

29 de xuño de 2014

Celebrouse na Praza da Constitución, organizado polo Concello, o *XVII Encontro de Bandas de Música*, no que participaron as de Arca, Cedeira e Betanzos.

Xullo e Agosto de 2014

O concello organizou nestes meses varios campamentos urbanos, torneos deportivos e obradoiros para nenos e nenas de diferentes idades.

1-31 xullo de 2014

No edificio Liceo tivo lugar a exposición itinerante «X Concurso de fotografía Xurxo Lobato», organizada pola Asociación de Antigos Alumnos do IES Monelos da Coruña e o Concello de Betanzos.

5 de xullo de 2014

Celebrouse a terceira edición de «Canceiros en Familia», iniciativa do Concello para fomentar os valores tradicionais da romaría dos Canceiros.

11-13 de xullo de 2014

Celebrouse a XVII edición da Feira Franca, declarada de Interese Turístico de Galicia, que contou con diversas recreacións históricas realizadas por voluntarios e grupos teatrais: expulsión dos leprosos, tributo das cen doncelas, torneo medieval... A Feira deu comezo coa lectura do pregón a cargo do periodista Toni Silva.

Pregón da XVII Feira Franca Medieval

Veciños das terras de Andrade, visitantes e amigos de Betanzos.

Benvidos ao pasado. Chegou a hora de retrasar os reloxos máis de seicentos anos. Se vos queredes comunicar con alguén, lamento dicirvos que non hai whatsapp, probade mellor cunha pomba mensaxeira. Toca vivir á luz das candeas. Os vehículos máis rápidos serán os vosos cabalos. Esquecede a tortilla de Betanzos: as patacas aínda non saíron de América. E se alguna embarazada se pon de parto nestes tres días, que saiba que non hai epidural.

Pero non só vos quero dar a benvida no tempo senón tamén no espazo. Estadés nun templo de pedra de case oito centurias que esta fin de semana maquillouse e puxo as mellores galas pensando en todos vós. Baixo os vosos pés, por debaixo desas lousas adolescentes que pisades, escoitan as vosas vibracións as pedras do castro de untia, a Troia escondida de Betanzos. E a pedra que se exhibe ó aire libre neste recuncho elevado ´unha festa para os ollos. Escollede unha, mirádea fixamente durante uns segundos e imaxinade toda a xente que pasou ante ela, xeracións e xeracións, as escenas domésticas, bélicas ou festivas que ese anaco de granito presenciou ante si. E logo multiplicade esa pedra por un millón, ou por cen millóns... non sei, o resultado é o lugar onde vos atopades agora, a zona histórica, un escenario onde actores e público son a mesma cousa.

O mariño británico John Stucley, se cadra levado polo seu amor a unha muller da comarca de Betanzos, tentou vencellar esta cidade coa Pedra do Destino, ese tótem utilizado en Escocia nas ceremonias de coroación dos reis. Stucley deulle voltas e máis voltas para atopar un nexo entre a cidade dos Cabaleiros e ese bloque de arenisca que se supón utilizou Xacob como almofada no seu soño da Xénese, e que hoxe se conserva no Castelo de Edimburgo. A tese sería fabulosa, pero non precisamos que sexa certa porque Betanzos ten milleiros de pedras do Destino. Percorrede as rúas e igrexas e o veredes que non esaxero. Daredes con pedras tatuadas polos gremios, outras respetadas, pedras regulares e pedras sen arestas, xabaríns de pedra, pedras pequerreñas pero vitais para completar un

rosetón, cruces de pedra, virxes petrificadas, pedras rachadas, escaleiras graníticas, laxas furadas para aliviar a fonte, equilibrios de pedra que conforman cruceiros, lápidas sabias que falan latín, e sarcófagos, moitos sarcófagos nos que a maioría dos rostros teñen roto o nariz. Sospeito que o granito nn quere saber nada de partes brandas como cartílagos. Se levantades a vista tamén veredes pararraios estampados en cruces de pedra que foron labradas trescentos ou catrocentos anos antes de nacer Benjamin Franklin.

Tamén poderedes facer a vosa clasificación por cores: pedras ennegrecidas por un incendio do que xa non quedan testigos; pedras vermellas marcadas polo óxido dun vello compañeiro de metal; pedras brandas e verdes descompostas pola humidade. Tamén neste museo chamado Betanzos hai pedras xibarizadas que vomitan auga de chuvia. Escudos laberínticos como o oráculo do Lanzós, cenotafios, tumbas, etcétera.

E nestes case oito séculos de acumulación pétrea, quédome coa lección que nos ensinan as pedras a todos os que entre elas nos movemos. Nada valen de forma illada pero xuntas, grandes e pequenas, son capaces de debuxar dúcias de edificios, un escenario tan increíble coma no que hoxe nos atopamos, un espazo que merece ser celebrado cada ano baixo o nome de Feira Franca Medieval. Son as mesmas pedras que emocionaron a Emilia Pardo Bazán cando viña pasar os días á casa da señora Rufina de Souto. Aquela visita invitouna a dicir: «En Betanzos debiera practicarse lo que en Nuremberg: edificar lo nuevo al modo antiguo, respetando nimiamente la originalidad, la variedad fresquísima de las moradas viejas».

Perdoade que non vos falara do pazo de Bendaña, nin da igrexa de Santa María, ou da muralla, pero non son un deses bos historiadores que agroman en Betanzos. O que si sei é que ao igual que non hai corpo sen átomos, non hai monumento sen pedras. Elas nos trouxeron hoxe a quí e elas seguirán contemplando silenciosas o paso do tempo sobrevivindo ás violentas batallas, aos elementos atmosféricos, ás administración durmidas e aos especuladores pacientes. Estas pedras son a nosa historia, pero tamén o noso destino.

Remato par que comece a diversión. Vivide esta festa con intensidade e conciencia de estar celebrando a historia. E aos visitantes vos digo que este museo de pedra que hoxe vos recibe engalanado tamén espera por vós cando toque retirar os estandartes e as pedras queden espidas. Este escenario está aberto todo o ano. E só ten sentido coa vosa presenza.

¡¡¡Feliz feira medieval!!!

16-31 de xullo de 2014

No edificio Liceo puido verse a exposición itinerante «As Mariñas de nunca xamais», do ilustrador betanceiro Luis Galán, organizada polo Consorcio As Mariñas e o Concello de Betanzos. Como complemento á exposición celebrouse un Obradoiro sobre ilustración vectorial a cargo do autor.

16 de xullo a 16 de agosto de 2014

Ó longo destes días as rúas de Betanzos acolleron as obras participantes na *XIV Bienal Balconadas*, organizada polo Concello.

19 de xullo de 2014

No Pleno do Concello celebrado neste día presentou a dimisión como concelleira, Dª María Dolores Faraldo Botana.

22 de xullo de 2014

Faleceu neste día Xulio Cuns Lousa, importante figura cultural da nosa cidade. Destacou en varias facetas: guitarrista, actor, escritor, conferenciante, tradutor, investigador e gran conversador. Fillo predilecto de Betanzos desde o ano 2013, a Aula de Cultura leva o seu nome desde ese momento. A cidade quedou orfa da súa historia máis especial, daqueles contos betanceiros que el contaba como ninguén converténdose en acontecementos únicos. Desde o *Anuario Brigantino* recordáremolo sempre con agarimo, posto que foi para nós un mestre e sobre todo un bo amigo, ademais do seu secretario.

24 de xullo de 2014

No auditorio do Parque do Pasatempo tivo lugar a primeira edición do festival *Roque and Roll*, no que participaron os australianos *Airbourne* e os norirlandeses *The Answer*, así coma os ferroláns *Riff Raff*.

27 de xullo de 2014

Dentro do programa de actuacións do III Festival BetanJazz celebrouse un concerto de Pedro Lamas e Jacobo de Miguel Grupo, na Praza da Constitución.

28-31 de xullo de 2014

Desenrolouse ó longo destes días a «XIV Semana Internacional do Cine de Betanzos», organizada pola Universidade da Coruña coa colaboración do Concello de Betanzos, a Secretaría de Medios da Xunta de Galicia, o CGAI, supermercados GADIS e o Corte Inglés. Este ano estivo adicada a Luis Eduardo Aute e o seu cine. Os actos consistiron na proxección de varias películas e traballos que o autor realizou para o cine. Pastora Vega foi a encargada de entregarlle un obsequio conmemorativo no acto de clausura celebrado no cine Alfonsetti.

1 de agosto de 2014

Dentro do programa de actuacións do III Festival BetanJazz organizado polo Concello de Betanzos, tivo lugar na praza da Constitución o Concerto do grupo Ton Risco Trío.

Veiga

César

Arume

2-31 de agosto de 2014

Ó longo destes días puido contemplarse no edificio Liceo a exposición de fotografías titulada «Historia de Betanzos en fotografías», da que son autores os betanceiros Ton Pena e Moncho Presedo.

9-10 de agosto de 2014

Celebrouse na Praza da Constitución a II Mostra de Viños e Produtos das Mariñas, con actividades, degustacións, catas, visitas guiadas, obradoiros e actuacións. O obxectivo foi promocionar a Indicación Xeográfica Protexida *Viño da Terra de Betanzos* e as variedades autóctonas da Reserva da Biosfera de produtos de horta, queixos, mel, xeados, cervexa, artesanía, etc.

13 de agosto de 2014

O xurado da Bienal Balconadas e os gañadores. O primeiro premio foi para o artista leonés, Manuel Ángel Serantes Morán. Os accésits foron para Pedro de Miguel García (Pedrezuela, Madrid) e Omar Kessel (A Coruña). As mencións especiais foron para Mariña Etxeverría Morán (San Sebastian), Marcos Manuel Real Rivas (A Coruña), Silvia López Alonso (Madrid) e Lucía López Sánchez (A Coruña).

13 de agosto de 2014

Na igrexa de San Francisco celebrouse o tradicional *Concerto Cidade de Betanzos* coas actuacións da Agrupación Musical Carlos Seijo, Coral Polifónica de Betanzos e Banda Municipal de Betanzos. Estreouse o pasodobre titulado *Alpedrete* da autoría do músico brigantino Paco Casal.

14 de agosto de 2014

Presentouse na librería Biblos *El convento de San Francisco de Betanzos: un eslabón perdido del Camino Inglés de Santiago de Compostela*, do que son autores os arquitectos Marta Colón e Fernando Fraga.

14 de agosto de 2014

Na praza da Constitución, o alcalde, D. Ramón García, coroou á raíña das festas, a moza brigantina Catuxa Gómez Teijo. Seguidamente, desde o balcón da Casa Consistorial tivo lugar a lectura do pregón a cargo da profesora Susana Vázquez Cupeiro. Este acto representou o comezo oficial das festas.

Pregón das Festas de San Roque

Betanceiras y betanceiros, gentes de lugares cercanos y lejanos que hoy nos acompañáis. Permitidme que comience agradeciendo a la corporación municipal esta invitación, ya que es un honor para mí estar hoy aquí y ser a primera mujer betanceira pregonera de las fiestas patronales en honor a San Roque.

Son incontables los recuerdos que tengo de la infancia, adolescencia y parte de la juventud vivida en Betanzos. Muchas experiencias que guardo cuidadosamente en mi memoria, porque aquí están mis raíces y porque esta tierra es una parte muy importante de lo que hoy soy. Con especial afecto y gratitud recuerdo los años en el colegio y en el instituto, ambos lugares donde sin duda se despertó mi vocación por la educación, la docencia y la investigación; una profesión que hoy desempeño con pasión; pasión que en parte debo a las profesoras y profesores que, con mucha paciencia y tesón, no solo se volcaron en transmitir conocimientos académicos sino que también me dotaron de las herramientas necesarias para afrontar los retos de la vida.

Recuerdo también con especial cariño la invitación a ser dama infantil, una experiencia que más tarde pude repetir como dama de la Reina de las Fiestas el año en que, entre otros muchos acontecimientos, se constituía la Banda Municipal de Música y el entonces presidente de la Xunta de Galicia, Manuel Fraga, leía el pregón. Muchas cosas han cambiado desde entonces, pero la ilusión por estar aquí y compartir estos días de fiestas de marcado carácter religioso y popular permanece intacta.

Betanzos es un lugar donde coexisten pasado y presente; una ciudad viva, en constante cambio y transformación, y no me refiero sólo a cambios urbanísticos o a mejoras en las infraestructuras. Cada vez que paseo por sus tranquilas calles y, como anfitriona la muestro a las personas que quiero y no

Arume

Arume

han nacido aquí, descubro nuevos y múltiples matices que sólo se hacen visibles cuando se mira algo con celo; un sentimiento que trato de transmitir a forasteras y forasteros, que terminan dejando algo aquí pero siempre llevándose una parte de esta acogedora ciudad.

Hoy creo que es también un buen momento para recordar el papel, a menudo silenciado, de muchas mujeres de nuestra tierra que además de contribuir a conformar nuestra identidad han hecho posible, de alguna manera, que hoy una mujer lea este pregón. Betanzos, a menudo conocida como la «ciudad de los caballeros», una denominación que le viene del esplendor vivido entre los siglos XV y XVI cuando un gran número de ilustres familias gallegas se establecieron aquí, es también una ciudad donde encontramos mujeres ilustres, inconformistas, rebeldes, generosas y con un agudo sentido de la justicia.

Si nos remontamos al siglo XIII hallamos a María Pérez «a Balteira», una célebre soldadeira de familia noble. El protagonismo adquirido por esta mujer, que frecuentó la corte de Alfonso X el Sabio, la llevó a ser citada en múltiples cantigas medievales. Pocos son los datos que rodean su figura histórica y la María Balteira que conocemos se articula en torno al imaginario de los trovadores, que muestran una mujer con una buena parte de vicios y transgresiones que se condenaban en la época: aficionada al juego, estafadora, blasfema y desmesurada, pero también aventurera, libre, valiente e independiente. Podemos también recordar a la ilustre benefactora Úrsula Meléndez de Texada que a principios del siglo XVII dejó en testamento sus bienes para la construcción de una casa «Colegio de Huérfanas», doncellas oriundas de Betanzos, un lugar donde recibían sustento, dote y educación, y en cuyo edificio se conserva el escudo de la ciudad. El recuerdo de esta dama de la hidalguía de Betanzos hoy se mantiene vivo a través del premio que lleva su nombre y que fue, creo que muy acertadamente, creado por este consistorio hace unos años para reconocer acciones positivas a favor de la igualdad afectiva entre mujeres y hombres.

A día de hoy muchas son las mujeres que continúan trabajando por y para Betanzos. Mujeres con nombre propio, como Ana Saavedra, que desde hace años realiza una labor encomiable como presidenta de Mirabal, una asociación que ayuda a aquellas que sufren la lacra de la violencia contra las mujeres en Betanzos y su entorno. Pero también mujeres anónimas, agricultoras, ganaderas, empresarias, abuelas, madres e hijas que cada día dedican su tiempo e incansable esfuerzo a cuidar de sus familias, y que sin duda merecen un lugar y un reconocimiento en nuestra ciudad.

Porque además de una ciudad de personas filántropas, viajeras, creativas y emprendedoras, Betanzos es una ciudad de personas agradecidas. Un buen ejemplo de ello es el Globo de San Roque. En Betanzos hay una gran tradición de aeróstatos: el de San Roque, el de los Caneiros o el de Nuestra Señora, cada uno con su técnica específica de lanzamiento, decoración y contenido, pero siempre de papel, ilustrados y con una barquilla de fuegos de artificio. En honor a San Roque, y desde 1814, fabricamos y lanzamos de manera artesanal el hasta hoy aeróstato de papel más grande del mundo.

Además de expresión artística que simboliza el esfuerzo y el trabajo colectivo, el Globo representa el agradecimiento al protagonista de nuestras fiestas que, según la leyenda, hace siglos salvo a nuestras vecinas y vecinos de una epidemia de peste que azotó la ciudad.

Una gran emoción rodea este acontecimiento, uno de los más esperados del año. Desde que tras una celosa preparación se cuelga de la Torre del convento de Santo Domingo para ser inflado, hasta que comienza a girar para disfrutemos de sus cuarterones ilustrados y finalmente se eleva y hace su primer y último viaje. Siguiendo una tradición que ha perdurado en el tiempo, este año nuestro globo se acercara al campo santo para mostrar respeto a aquellas betanceiras y betanceiros, de nacimiento o de adopción, que ya no están con nosotros. Y me vais a permitir que aproveche este momento para, además de recordar a aquellas y aquellos que por motivo de salud, familiares o profesionales, no pueden estar hoy aquí celebrando el inicio de nuestras fiestas patronales, tenga un sentido y cariñoso recuerdo para aquellos familiares, amigos y vecinos que se han ido para siempre. Estoy segura de que desde algún sitio nos están viendo y sin duda compartirán con nosotros la magia de estos días.

Me gustaría terminar invitando a aquellas y aquellos que nos visitáis a participar en la tradicional gira fluvial, en la que embarcaciones repletas de romeras y romeros cruzarán engalanadas el río Mandeo para llegar al campo de los Caneiros. Allí, además de cantar y bailar, vecinas, vecinos y gentes de otros lugares, se encontrarán y reencontrarán para disfrutar de una cita anual donde no faltará el buen beber y los productos del país.

Pasead sin prisas por esta villa que se asienta en la colina donde se encontraba el castro de Unctia, que en algún tiempo fue ciudad amurallada y todavía conserva el esplendor de una de las siete capitales del Antiguo Reino de Galicia. Caminad por sus tranquilas calles empedradas y admirad las casas balconadas. Visitad los soportales de tradición medieval donde antiguamente se establecieron los artesanos; y las galerías acristaladas que antaño fueron balcones corridos de madera y que hacían las veces de hórreos donde secar el maíz y los frutos. No dejéis de descubrir las puertas medievales, los puentes, pazos, templos góticos, conventos y sepulcros, como el monumental sarcófago de Fernán Pérez de Andrade, «O Bo», que perteneció a un linaje que ha marcado la historia de Betanzos. Y por supuesto, adentraos en el recuperado jardín temático del Pasatiempo, donde encontrareis los restos de un Parque Enciclopédico con el que los hermanos García Naviera, ilustres benefactores de la ciudad, quisieron dar a conocer a finales del siglo XIX los conocimientos científicos y monumentos más importantes del mundo; allí nao faltarán los canales, fuentes, estatuas, estanques, grutas y laberintos. Disfrutad de los vinos, aguardientes y de la gastronomía de la zona. Comed y beber. Repartid sonrisas y volved siempre que queráis porque, en cualquier momento del año, seréis bienvenidas y bienvenidos en esta también vuestra ciudad.

Betanceiras y betanceiros, amigas y amigos, desde aquí os convoco a disfrutar y vivir con alegría las Fiestas Patronales de San Roque 2014. ¡Salud y viva Betanzos!

14 de agosto de 2014

Fíxose entrega dos premios Garelos 2014: En Educación e Cultura, á Danza de Mariñeiros; en Deporte, ós baloncestistas Jesús Barallobre, Sergio Gómez e Manu Gómez; en Industria, Comercio e Creatividade, ó establecemento de José Vázquez Bonome. Entregouse un Garelo Especial ó Grupo de Voluntarios de Protección Civil.

15 de agosto de 2014

Na praza da Constitución tivo lugar o acto de coroamento da raíña infantil das festas, a fermosa rapaciña Noa Touriño Maceiras, que recibiu a coroa de mans do alcalde, D. Ramón García. Seguidamente, a moza Isabel López Blanco deu lectura ó pregón infantil.

Función do Voto (16 de agosto)

Señor San Roque:

Un ano máis, no día en que o pobo de Betanzos renova a súa fidelidade a ti, cumpro coa tradición e ofrézoches o noso agarimo, o noso compromiso e, ao mesmo tempo, non podo por menos de amosarche as nosas tristuras e as nosas arelas na procura da túa axuda, como nos axudaches en tantas ocasións, especialmente nos escuros e xa afastados días da peste negra. Cada día o mundo parece máis pequeno, os adiantos técnicos achégannos moito. Coñecemos

a terra e mesmo o universo como nunca na historia humana. Parecería que ese coñecemento nos podería unir máis, que esa técnica favorecería a xestión racional do noso mundo. E, non obstante, esa mesma técnica, utilizada por poderes escuros que pasan por riba dos gobernos e dos pobos, fai que as guerras sexan cada día máis brutais, que artefactos como os «drons» sexan efectivos contra calquera e sen ningún risco para os atacantes. E logo está iso que se chaman os «mercados» que se utilizan ás nosas costas sen escrúpulos, arruinando países e mesmo continentes enteiros por moitos anos. Sei que sempre o mundo foi complicado, mais as perspectivas que temos por diante non aboan o optimismo. O mesmo clima, que debía ser sagrado, foi alterado desde os inicios da revolución industrial aló polo século XVIII e semella que xa non ten arranxo. Camiñamos cara a unha das grandes catástrofes planetarias e toda a humanidade periga. É certo que quizais non merezamos permanecer no Paraíso que desfixemos, pero por iso mesmo, cando aínda hai tempo, pídoche, como o fixemos sempre os betanceiros, que nos axudes a atopar o bo camiño, porque ti que es peregrino sabes dos bos camiños, dos que nos levan á luz e non ás tebras da noite e do esquecemento eternos.

Erras

Este panorama xeral é tormentoso, tamén o é cando falamos da nosa xente, xente con nome e apelidos, xente que quere traballar e non atopa traballo, desprazados por múltiples razóns que veñen e que van, relixións en bandeiras que enfrontan, muros reais e culturais que separan, tristura e dor nas familias... Diante deste panorama danos esperanza, axúdanos a que os nosos nenos e mozos poidan atopar sendas de traballo, de futuro e de ledicia en comunión co planeta, coa vida toda, como era no mundo antigo e como debe ser. Axúdanos a todos a poder distinguir entre as falsas promesas do consumismo e a verdade sinxela e clara. Axúdanos a ver máis aló. E sendo como foi e como segue a ser Galicia terra de emigración, pídoche hoxe moi especialmente que enchas os corazóns dos galegos espallados polo mundo de ledicia, para que o seu eterno agarimo pola terra se vexa recompensado no seo das súas familias e na comunidade onde fixeron e fan a súa vida. Pido por todos, sexan de Betanzos ou non, porque todos somos irmáns, mais especialmente polos que máis sofren, polos maiores, polos enfermos. Que volva a ilusión!

José Ramón García Vázquez (Alcalde)

16 de agosto de 2014

O Globo de San Roque, que realizou a familia Pita, iniciou un ano máis a súa viaxe cara ó ceo brigantino diante de numeroso público. Nesta ocasión voou ata Cela na parroquia de Mántaras.

18 e 25 de agosto de 2014

Como é tradicional foron moitas as lanchas engalanadas que subiron río arriba polo Mandeo ata o campo dos Caneiros, para o que se contou cun amplo dispositivo de seguridade. O Concello premiou as lanchas mellor engalanadas. O primeiro premio foi para «Barallocas», de Antonio Suárez Castro; o segundo para «Froján», da Asociación Mariñeiros do Regato dos Mouros e o terceiro para a Asociación *A Esmorga*, representada por Antonio González Suárez.

Veiga

19 de agosto de 2014

A betanceira Lidia Gómez recibiu na librería Biblos o premio *Biblos-Casa Grande do Bachao* de novela para autores menores de 25 anos coa obra titulada *Os pantalóns nunca foron cousa boa*.

Agosto-Setembro de 2014

Tiveron lugar ó longo destes meses as distintas actuacións do *Festival Brigamusica*, organizado polo Concello de Betanzos, coa participación dos grupos *Loss Yos* (Betanzos), *Sickeeper* (Betanzos), Vizcaíno (Sarria), Alfredo González (Asturias), Grupo *Seis por oito* e *Los Inesperados* (Betanzos).

Setembro de 2014

Deu comezo o Programa Integrado de Emprego da agrupación municipal dos concellos de Coirós, Paderne e Betanzos, financiado a través do Ministerio de Emprego e Seguridade Social e a Consellería de Benestar.

Setembro de 2014

O Concello asinou neste mes convenios de colaboración con diferentes entidades do concello: Cáritas, Cruz Vermella, Fondo Galego de Cooperación e Solidaridade e APE, Asociación de Comerciantes e Empresarios (ACEBE), Fundación CIEC, Confraría de Semana Santa, Coral Polifónica, Amigos da Banda, Asociación de Pais do colexio Vales Villamarín, Betanzos CF, Club de Piragüismo, Club de taekwondo, Troula Fútbol Sala, Santo Domingo de Baloncesto, Club Ciclista e o Club Caimanes.

5 de setembro de 2014

Visitou Betanzos o barítono italiano Leo Nucci, quen foi recibido na Sala Capitular polo concelleiro de cultura, D. Francisco Díaz Pereira.

6 de setembro de 2014

Visitou a nosa cidade o Presidente de Panamá, D. Juan Carlos Varela, quen foi recibido na Sala Capitular polo alcalde, D. Ramón García e a alcaldesa de Bergondo, Dª Alejandra Pérez Máquez. O motivo da súa visita foi a de coñecer os lugares de orixe do seu avó e a varios familiares, que o acompañaron na visita a Betanzos e Bergondo.

César

12 de setembro de 2014

Na Sala Capitular do Concello tivo lugar a entrega, a título póstumo, do diploma de Fillo Predilecto de Betanzos a Don Santiago de la Fuente García sj., que recolleu de mans do alcalde, D. Ramón García, seu irmán, D. Vicente de la Fuente. Posteriormente na Aula de Cultura Xulio Cuns, tivo lugar un Memorial na súa honra, xunto coa presentación do seu estudo titulado *El Río Bao y su área de influencia* por conta do economista dominicano Juan Manuel Prida Busto. No acto interviñeron a profesora de filoloxía, Dª María Teresa Amado; o rexistrador e ensaísta, D. Jaime Concheiro; o xesuita, D. Joaquín García o profesor e pedagogo, D. Eduardo Fuentes e o arquivista-bibliotecario D. Alfredo Erias.

Setembro de 2014

Comezou a funcionar o edificio escolar de Infantil do Carregal, como Aulario do colexio Vales Villamarín.

18 de setembro de 2014

Un grupo de directivos da *International National Trusts Organisation* (INTO) percorreron o Camiño Inglés para a súa promoción, nunha iniciativa promovida pola Deputación da Coruña en colaboración con Tesouros de Galicia. Foron recibidos polo alcalde, D. Ramón García e a concelleira de Turismo, Dª María Barral.

20 de setembro

Tivo lugar unha homenaxe ó músico e compositor betanceiro Francisco Casal Espiñeira co descubrimento dunha placa que dá o seu nome á Sala de Ensaíos do Conservatorio Municipal de Música «Carlos López» de Betanzos, nun acto presidido polo alcalde, D. Ramón García.

20-28 de setembro de 2014

Desenrolouse nestes días a *III Semana de Custodia do Territorio* organizada por Fragas do Mandeo e GDR Mariñas-Betanzos. O programa incluíu conferencias, actividades de voluntariado e como novidade unha eco-regata para a mellora dos espazos naturais da Reserva da Biosfera.

César

26 de setembro de 2014

Tivo lugar na sala capitular a entrega do diploma de Fillo Adoptivo de Betanzos a Don Francisco Javier Etcheverría de la Muela. Este nomeamento reconece a vinculación e a colaboración persoal tanto a nivel institucional, directamente co Concello, como con familias e empresas de Betanzos ás que ofreceu a súa axuda, sendo presidente do Banco Etcheverría.

26 de setembro de 2014

Na Aula Municipal de Cultura Xulio Cuns tivo lugar a presentación do Anuario Brigantino 2013 nº 36. O acto estivo presidido polo alcalde, D. Ramón García, a quen acompañaba Don Francisco Javier Etcheverría de la Muela; o concelleiro de cultura, D. Francisco Díaz e o director da publicación, Alfredo Erias. A presentación correu a cargo da Profesora Titular de Filoloxía Grega da Universidade de Santiago de Compostela María Teresa Amado Rodríguez.

30 de setembro de 2014

No Pleno do Concello deste día tomou posesión como novo concelleiro polo Partido Popular, D. Santiago Mosquera Faraldo. >>>>

2-15 de outubro de 2014

No edificio Liceo puido contemplarse a exposición titulada *Óleos rebeldes*, do betanceiro Luis Faraldo Velasco (Biscaia, 1970).

César

3 de outubro de 2014

Celebrouse a vendima infantil, organizada por *Viña Ártabra* e o Concello, na que participaron alumnos dos colexios Vales Villamarín e Atocha.

4 de outubro de 2014

Na Aula de Cultura Xulio Cuns tivo lugar a representación teatral da obra *Dura lex* interpretada pola compañía *Volta e Dalle Teatro*, organizada polo Concello de Betanzos dentro da Rede Galega de Teatros e Auditorios da AGADIC.

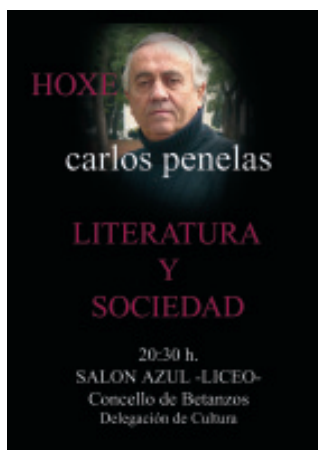
4 de outubro de 2014

Na Igrexa de Santa María do Azogue tivo lugar o concerto titulado *Oh, María!* por conta de Mercedes Hernández e Fernando Reyes, dentro do programa *Espazos Sonoros 2014*, organizado pola Secretaría Xeral de Cultura da Xunta de Galicia.

5-12 de outubro de 2014

Celebrouse ó longo destes días a Semana da Tortilla de Betanzos, organizada polo Concello e no que participaron unha vintena de locais. O premio á mellor tortilla recaeu en Casa Miranda.

8 de outubro de 2014

No edificio Liceo tivo lugar a conferencia titulada *Literatura y sociedad* por conta do poeta e escritor arxentino Carlos Penelas, organizada polo Concello de Betanzos.

10 de outubro de 2014

Na Aula de Cultura Xulio Cuns, tivo lugar un concerto por conta do grupo *Ensamble Acordes de Lara* (Venezuela), dentro das actividades do XXV Festival Internacional de Música de Pulso y Púa «Cidade de Cristal» que organiza a *Agrupación Musical Albéniz*, coa colaboración do Concello de Betanzos.

10-12 de outubro de 2014

O Concello e a Asociación de Comerciantes e Empresarios de Betanzos organizaron un Outlet na Praza do Campo no que participaron 21 establecementos.

15 de outubro de 2014

Presentouse en *Casa Castillo* da rúa dos Ferreiros o libro de Xesús Fraga, *Reo* da editorial Galaxia. No acto de presentación participaron o editor, Francisco Castro, o profesor, Xosé Luís Mosquera e o propio autor. O acto contou coa participación da librería Biblos e dunha demostración de graffiti con *Camborios Art Crew*.

15-18 de outubro de 2014

Celebrouse ó longo destes días un Obradoiro de iniciación ao Teatro Cómico e Clown por conta de Pedro Brandariz. Esta actividade está organizada pola Xunta de Galicia dentro da Rede de

Dinamización Lingüística en colaboración co Concello de Betanzos.

17 de outubro de 2014

Presentouse no edificio Liceo o libro de Xabier López López, *Olympia Ring, 1934*, da editorial Galaxia. No acto participaron Xesús Torres Regueiro, presidente da A. C. Eira Vella; Antonio M. Fraga, escritor, e o autor, Xabier López López. O acto contou coa participación da librería Biblos.

17-30 de outubro de 2014

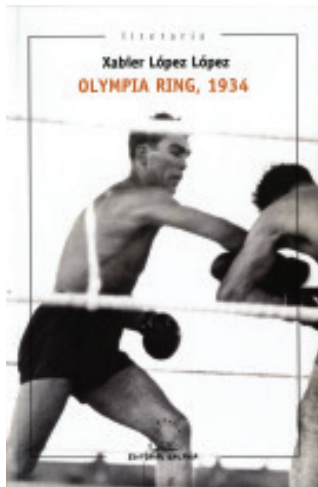
No edificio Liceo puido contemplarse a exposición titulada *Imaxes con Fondo*, organizada polo Fondo Galego de Cooperación e Solidariedade e o Concello de Betanzos.

20-22 de outubro de 2014

Desenrolouse no edificio Liceo o *X Festival Internacional de Títeres Consorcio das Mariñas (Galicreques 2014)*, no que participaron os seguintes grupos: *La gotera de Lazotea* (Andalucía), *A Xanela do Maxín* (Galicia) e *Títeres Cachirulo* (Galicia).

Outubro de 2014

Arume Fotografía foi o establecemento escollido como o favorito dos participantes na iniciativa da Consellería de Economía e Industria Centros Comerciais Abertos. Máis que comercio!, que se desenvolveu ó longo deste mes e que ten como obxectivo resaltar os valores do comercio de proximidade, como son a calidade, o trato ao cliente ou a variedade. Entregóuselle un diploma acreditativo nun acto no que estiveron presentes entre outras personalidades, a directora xeral de Comercio, Sol Vázquez, a delegada da Xunta, Belén do Campo, e o alcalde, D. Ramón García.

Novembro de 2014

Neste mes comezaron os traballos de restauración dos dous hórreos do Paseo da Galera, coa colaboración da Deputación Provincial.

1 de novembro de 2014

No Colexio Loyola de Santo Domingo (Rep. Dominicana) tivo lugar unha homenaxe ó xesuíta brigantino Santiago de la Fuente García, por parte de alumnos e profesores no que interviñeron D. Juan Manuel Prida, D. Giuseppe Di Vanna e o P. Jesús Zaglul, tamén se leu unha comunicación do alcalde de Betanzos, D. Ramón García. O acto onde se presentou a súa última publicación «El río Bao y su área de influencia» estiveron presentes seus irmáns Vicente, María Victoria e Dª Mabel Lago.

15 de novembro de 2014

Na Aula de Cultura Xulio Cuns tivo lugar a representación teatral da obra «Rosa de dous aromas» interpretada pola compañía *Teatro Proscrito*, organizada polo Concello de Betanzos dentro da Rede Galega de Teatros e Auditorios da AGADIC.

20-21 de novembro de 2014

Celebrouse o Memorial Carlos López García-Picos, organizado polo concello de Betanzos e que foi coordinado polo músico e investigador betanceiro Javier Ares Yebra. Houbo unha Mesa redonda coa participación de Margarita Viso, presidenta da Asociación Galega de Compositores, e Juan Durán, compositor e cofundador da AGC. No concerto homenaxe participaron, ademais de Ares Yebra, Javier Cedrón, Ernesto Riobó, Ricardo Morente e Juanjo Díez. Estreáronse as obras: «Cuarteto de corda con guitarra», de 2003; trío de cordas «Requiem por Gerardo», de 1995; «Allegro festivo» e «Canto Lúgubre», para violonchelo só; así como obras transcritas para guitarra. O cartel anunciador no que participaron artistas do CIEC, foi de Patricia Branco.

Veiga

César

21 de novembro de 2014

Celebrouse por Betanzos a «Andaina pola Igualdade e Contra a Violencia de Xénero», organizada polo Consorcio As Mariñas.

28 de novembro de 2014

Unha comisión de antigos alumnos celebrou o centenario das Escolas García Naveira rendendo unha homenaxe na praza do Campo diante da súa estatua ós irmáns don Juan e don Jesús García Naveira. Depositouse unha coroa de flores e interpretáronse os himnos arxentino e español. De seguido, na Aula de Cultura «Xulio Cuns» celebrouse un memorial na súa honra no que participaron D. Jaime

Lafora, en representación da familia, o alcalde, D. Ramón García, D. Eduardo Fuentes e os membros da comisión organizadora, D. Dario Amor e D. Antonio Couceiro, quen editou un libro recordatorio do centenario.

28 de novembro-8 de decembro de 2014

Ó longo destes días desenrolouse a *IV Semana do Pincho*, organizada polo Concello en colaboración cos hostaleiros. Nela participaron 19 establecementos, sendo elixido como mellor o pincho do *Bar 1931* cunha crema de bacallau con queixo e algas crocantes.

Decembro de 2014

Ó longo deste mes puido visitarse no edificio Liceo a exposición de fotografía do artista Esteban de la Iglesia titulada «Miradas que falan», organizada polo Centro Pai Menni de Betanzos.

Decembro de 2014

Celebrouse nos fins de semana deste mes no cantón de Claudino Pita o Mercado de Nadal.

1-16 de decembro de 2014

Organizados polo Concello de Betanzos dentro da Rede Cultural da Deputación da Coruña, celebráronse ó longo destes días nos centros educativos da cidade varios actos pedagóxicos e culturais como obradoiros, concertos didácticos, contacontos, no que participaron os grupos *Catro no Metro* e Xoan Curiel, *Compañía Baobab*, coro *Canta Compañía*, o Mago Dani García e o actor Santi Prego.

6- 27 de decembro de 2014

Desenrolouse na Aula de Cultura Xulio Cuns o *VI Ciclo de Teatro en Familia* organizado polo Concello de Betanzos dentro da Rede Galega de Teatros e Auditorios da AGADIC. Representáronse as obras seguintes: «Contos mariñeiros» pola compañía *Ghazafellos*; «Aurora», por *Elefante Elegante*; «A voar!» por *Sarabela Teatro*, e «Martes» pola compañía *Baobab Teatro*.

7 de decembro de 2014

Nas Pistas Polideportivas do Carregal tivo lugar a «Feira da Reciclaxe» organizada por INS3RTEGA coa colaboración do Concello de Betanzos e a Asociación Galega de Vendedores Ambulantes.

7 de decembro de 2014

Na Aula de Cultura Xulio Cuns tivo lugar a representación teatral da obra «Rosa de dous aromas» interpretada pola compañía Teatro Proscrito, organizada polo Concello de Betanzos dentro da Rede Galega de Teatros e Auditorios da AGADIC.

12 de decembro de 2014

Celebrouse un Pleno Infantil, organizado polo Concello de Betanzos en colaboración con UNICEF, o CEIP Francisco Vales Villamarín e o CPR Nosa Señora do Carme-Atocha.

14 de decembro de 2014

Dentro dos actos de Nadal puido visitarse a partir deste día o belén móbil que dirixe D. Manuel López Castro, situado no segundo andar do edificio Liceo.

14 de decembro de 2014

Na Aula de Cultura Xulio Cuns tivo lugar o espectáculo Viva la Zarzuela por conta da Coral Polifónica Santa María de Cambre, organizado polo Concello de Betanzos dentro da Rede Cultural da Deputación da Coruña.

14-21 de decembro de 2014

No edificio Liceo tivo lugar a exposición e mercado de bordados artesanais realizados polo Centro Ocupacional Pai Menni de Betanzos.

20 de decembro de 2014

No Cine Alfonsetti tivo lugar un concerto solidario para a recollida de alimentos, organizado pola Asociación de Músicos de Betanzos (ASMUBE) e Betanceiros en el mundo.

23 de decembro de 2014

Na Aula de Cultura Xulio Cuns tivo lugar o concerto de presentación do último traballo discográfico do grupo *Fiandola* titulado «Volta e media», organizado polo Concello de Betanzos.

26 de decembro de 2014

No Cine Alfonsetti tivo lugar o espectáculo musical destinado a público infantil «Cantigas da Estrela», da man do músico Magín Blanco. Este acto estivo englobado dentro do programa de dinamización Lingüística Nadal en Rede 2014, organizado pola Rede de dinamización lingüística da Xunta de Galicia en colaboración co Concello de Betanzos.

26 de decembro de 2014

Na Aula de Cultura Xulio Cuns tivo lugar o espectáculo Nadal en Danza organizado por Danzarte Betanzos SC.

28 de decembro de 2014

Celebrouse a Carreira popular de Nadal organizada polo Concello de Betanzos e o Consorcio das Mariñas.

28 de decembro de 2014

Na Aula de Cultura Xulio Cuns tivo lugar a *I Velada de Radioteatro Amateur* por conta dos grupos de Radio Coirós e Betanzos Radio coa autoría e organización do Laboratorio de Radio.

30 de decembro de 2014

Na Aula de Cultura Xulio Cuns tivo lugar un concerto de Fin de Ano por conta do Coro Gaos da Coruña.

Decembro de 2014

En todo este mes e parte de xaneiro de 2015 desenvolveuse o programa de festexos de Nadal, organizado polo Concello, que contou coa colaboración de diferentes asociación e colectivos da cidade. O programa editado foi ilustrado cun debuxo dos irmáns Bruno e Brenda Bortulluri do colexio Vales Villamarín, que resultou gañador do concurso de carteis de Nadal do Concello.

NORMAS DE PRESENTACIÓN DE ORIXINAIS DO ANUARIO BRIGANTINO

Tema

O Anuario Brigantino é una revista de investigación nos campos da Arqueoloxía, Historia, Historia da Arte, Historia da Literatura e Antropoloxía, podendo admitir excepcionalmente outros, segundo criterio do Comité Científico.

Publicación

Os orixinais deberán ser inéditos. Oportunamente e diante de traballos de especial interese, o Comité Científico poderá contemplar a publicación de traducións, a reedición de traballos raros e/ou antigos, así como edicións corrixidas e/ou aumentadas de traballos publicados fora da revista.

Formato e soporte

Os orixinais presentaranse a través dunha copia en papel Din-A4 e outra en soporte informático (Word ou procesadores similares). Cando sexa preciso tamén se poderá utilizar o correo electrónico. As direccións respectivas son: Anuario Brigantino, R/ Emilio Romy, 1, 15300 Betanzos, A Coruña, España.

Extensión e ilustracións

Unha vez maquetado co estilo propio do Anuario, aconséllase que o traballo non supere as 25 páxinas, se ben o Comité Científico poderá establecer as excepcións que considere oportunas.

En canto ás ilustracións, o Anuario Brigantino caracterízase por favorecer a súa utilización sen máis atrancos que a coherencia co texto e o sentido común en canto o seu número, aspectos que quedan a criterio do Comité Científico, o mesmo que o emprego de cor ou branco e negro.

Idioma

A redacción poderá entregarse en galego ou castelán, se ben, excepcionalmente e sempre a criterio do Comité Científico, poderá utilizarse outro idioma.

Autor-Autores

Engadirase a dirección completa do autor ou autores, incluídos teléfonos e correo electrónico, así como a institución onde presten os seus servizos, se fora o caso, e o cargo que ocupan. Engadirase, así mesmo, nota biográfica do autor ou autores, que non exceda de 5 liñas maquetadas.

Sumario e Abstract

Os orixinais deberán acompañarse dun sumario ou resumen na lingua do traballo e outro (*abstract*)

en inglés, que non deben exceder, cada un, das 10 liñas maquetadas.

Texto

Empregarase a *cursiva* para aquelas palabras que se utilicen como denominacións técnicas ou sexan alleas á lingua na que se redacta o orixinal.

Utilizaranse as comiñas « ... » para as citas textuais breves (inferiores a 50 palabras); as demais irán en parágrafo aparte e sangradas na marxe esquerda sen entrecomiñar.

As comiñas simples ' ... ' resérvanse para encerrar significados.

As supresións de texto nas citas indicaranse mediante tres puntos entre corchetes [...].

As intervencións do autor nas citas tamén se fará entre corchetes.

Citas bibliográficas

Aceptaranse dous sistemas, separados ou mixtos.

A) Na medida do posible farase uso preferentemente do sistema de referencias parentéticas, información que se complementará coa bibliografía do final do texto. Entre paréntese sitúase o apelido (ou apelidos, se se considera) do autor ou autores, con minúscula e sen a inicial do nome propio, seguido por coma, espacio e ano de publicación. Se é preciso, despois de dous puntos, iría o número de páxina (se se sinala a primeira e a última, sepáranse por un guión). Se se trata dunha obra en varios volumes, antepoñerase o número do que corresponda ó da páxina, separados por coma. Se o envío non é a unha páxina senón a unha columna, un documento, etc. incluírase antes da cifra a abreviatura correspondente. Exemplos: (Míguez, 2000), (García Bellido, 1943: 21), (Pastoureaux, 1988: 261-316), (Meijide, 1988: doc. 2, 38).

Cando no mesmo ano hai dúas ou máis publicacións dun mesmo autor ás que hai que referirse, colócase detrás do ano unha letra para identificalas: (Monteagudo, 2000a)

Cando se inclúe o nome do autor no texto, entre paréntese ponse só o ano e, se procede, as páxinas. Exemplo: Como indicou Barreiro Fernández (1984: 51)...

Se hai máis dun autor, inclúense todos ata tres, separados por comas, e se hai máis ponse só o primeiro seguido de *et al.*

B) As tradicionais chamadas ou notas no corpo do texto indicaranse mediante números voados. Neste caso, as citas bibliográficas numeradas a pé de páxina seguirán as normas expostas no apartado de Bibliografía.

Bibliografía

A BIBLIOGRAFÍA sitúase ó remate do traballo, seguindo unha orde alfabética por apelidos e, dentro do mesmo autor, por orde cronolóxica. Teranse en conta as consideracións seguintes: 1) os autores españois e hispanoamericanos ordénanse polo primeiro apelido e cando é idéntico, polo segundo; se este tamén se repite, polo nome. 2) os anglosaxóns, rusos e portugueses, polo 2º apelido, o paterno: KEYNES, John Maynard; PAWLOV, Ivan Petrovich; CAETANO, Marcello Jose Neves Alves...

Se se trata dun **libro**, indícase o nome do autor (APELIDOS, nome completo ou só coa inicial), ano de publicación (entre paréntese seguido por dous puntos), *Título do libro en cursiva*. Editorial (Colección se é pertinente) e cidade. P. ex.: CHAMPEAUX, Gérard de, STERCKX, Dom Sébastien (1989): *Introducción a los símbolos*. Ediciones Encuentro (Colecc. *Europa Románica*, v. 7.), Madrid.

Se se trata da **edición dun texto** indícase o nome do editor(es) (APELIDOS, nome), seguido da expresión (ed(s).), ano de publicación, *Título da obra en cursivas*. Cidade: Editorial (Colección se é pertinente). P. ex.: TROMBETTI BUDRIESI, Laura (ed.) (2000): Federico II, *De arte venandi cum avibus. L'arte di cacciare con gli uccelli*. Bari: Laterza (Collana di Fonti e Studi, 10). E inclúese unha entrada adicional baixo o nome do autor da obra: FEDERICO II, *De arte venandi cum avibus. L'arte di cacciare con gli uccelli*, ed. Laura Trombetti Budriesi. Bari: Laterza (2000) (Collana di Fonti e Studi, 10).

Se se trata dunha **aportación nunha obra colectiva**, indícase o nome do autor (APELIDOS, nome) (ano de publicación): «título da aportación entrecominado», autor(es) da obra

colectiva (se é preciso, mención ed., coord., dir., etc.), *Título da obra colectiva en cursivas*. Editorial (Colección), cidade: páxinas. P. ex.: FRADEJAS RUEDA, José Manuel (2000): «Una traducción al castellano de Pero Menino ¿desconocida?». Andrew M. Beresford y Alan Deyermond (eds.), *Proceedings of the Ninth Colloquium*. Londres: Department of Hispanic Studies - Queen Mary and Westfield College, (Papers of the Medieval Hispanic Research Seminar, 26): 31-41.

Se se trata dun **artigo nunha revista**, indícase o nome do autor (APELIDOS, nome) (ano de publicación): «título do artigo». *Título da revista en cursivas*, tomo en cifras arábicas, páxinas: MORALES MUÑIZ, María Dolores Carmen (1998): «Los animales en el mundo medieval cristiano-occidental: actitud y mentalidad». *Espacio, Tiempo y Forma*, Serie III, Historia Medieval, 11: 307-29.

Se se citan varios libros, traballos, etc. dun autor, pónese APELIDOS, nome e debaixo, reservando tres espazos á marxe, indícase o ano de publicación da obra, diferenciando coas letras, a, b, c, etc., os traballos publicados por un autor nun mesmo ano:

GARCÍA BELLIDO, A.

(1943a): «Algunos problemas de arte y cronología ibéricos». *Archivo Español de Arqueología*, XV: 78-108.

Documentos electrónicos en liña, exemplo: <<http://hemeroteca.betanzos.net>> [Consulta: 30 maio 2010].

Corrección de probas

Correrá a cargo dos autores, que deberán efectualas no prazo máximo dunha semana a partir da recepción.

Óleo de Fernando Fraga da exposición «Almas urbanas», realizada no Edificio Liceo no 2014.

ESTE ANUARIO BRIGANTINO 2014, Nº 37
REMATOUSE DE IMPRENTAR
NO PRELO DE LUGAMI EN
BETANZOS O 25 DE
XULLO DE 2015

*Betanzos desde a «Torre»
(28-07-2009). Foto: Alfredo Erias.*